

Til: Fakultetsstyret
Fra: Fakultetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Tilgang: Åpen
Notatdato: 29. mai 2024
Møtedato: 6. juni 2024

Ref.: 2023/25422
Saksbehandler: Line Sletten

Pilotering av studietilbud – Profesjonsrettet to-årig master med integrert PPU

Bakgrunn

5.4.24 kom Profesjonsmeldingen [Meld. St. 19 \(2023–2024\) - regjeringen.no](#). I denne foreslås opprettelse av en «PPU-master». ILS ønsket å pilotere en slik utdanning allerede fra høsten 2024, som et pedagogisk forsøk. Se vedlagt notat av 18.4.24 for utdypende begrunnelse. Av naturlige årsaker ble ikke dette studieprogrammet tatt opp i styrets møte 15. mars, der fakultetets studietilbud 2025-2026 var oppe (sak 8). Programmet presenteres derfor i dette fakultetsstyremøtet.

16.5.24 godkjente rektor på fullmakt at det etableres et toårig profesjonsrettet masterprogram med integrert praktisk-pedagogisk utdanning ved UV. For studieåret 2024/2025 ble opptaksrammen satt til 50, og opptaksrammen for PPU ble justert ned i tråd med dette. Vedtaket ble fattet med forbehold om at Kunnskapsdepartementet godkjente UiOs søknad om pedagogisk forsøk.

Parallelt med dette arbeidet ILS og UV i samarbeid med sentraladministrasjonen og aktuelle samarbeidende fakulteter med å klargjøre for å kunne åpne for opptak til høst 2024. HF, MN og TF ønsket å delta inn allerede nå fra høsten av, og det nye programmet starter dermed opp med 14 ulike studieløp.

Kunnskapsdepartementet gikk ut med det positive svaret på kvelden torsdag 23. mai, og programsiden ble publisert samme kveld. Søknadsweb åpnet for søkning fredag, 24. mai med frist 10. juni.

Oppbygging av programmet

Profesjonsrettet master med integrert praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et toårig fulltidsstudium. Det første året består av PPU, som kombinerer pedagogikk, fagdidaktikk og 60 dager praksis. Det andre året av programmet gir en masterspesialisering i faget studenten har

minimum 80 studiepoeng i. Masterspesialiseringen inkluderer 30 studiepoeng studieemner på masternivå og en masteroppgave på 30 studiepoeng.

Programsiden: [Profesjonsrettet master med integrert praktisk-pedagogisk utdanning \(PPU\) – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://www.uio.no/profesjonsrettet-master-med-integrert-praktisk-pedagogisk-utdanning-ppu)

Ressurser

Programmet baserer seg i stor grad på gjenbruk av eksisterende emner. Opprettelsen av programmet innebærer også at man får utnyttet opptaksrammer man ikke får fylt per nå pga lavere søknad til lærerutdanninger de siste årene, som har medført lavere studenttall ved ILS. Tilbudet kan dermed gis innenfor dagens ressurser.

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Line Sletten
seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Vedlegg:

1. Notat av 18.4.24 – innmelding PPU-master

Til:

SADM SK Seksjon for studiekvalitet

Dato: 18.04.2024

Saksnr.: 2024/3203 LINESL

Ettersending fra UV - innmelding PPU-master

Vi viser til innmelding til 15. april-fristen, der vi i forbindelse med Profesjonsmeldingen som kom 5.4.24 foreslår å opprette en to-årig PPU-master.

UV ønsker å pilotere programmet allerede fra høsten 2024. Vi ber derfor universitetsledelsen om å rette en dispensasjonssøknad til KD for å kunne starte opp allerede høsten 2024.

Vi er i dialog med aktuelle øvrige fakulteter, og den endelige oversikten over fagtilbud i piloten avhenger av denne dialogen. Forslag til programplan, inkludert oppbygging av programmet, ettersendes derfor til uka.

Begrunnelser for å opprette master med integrert PPU

UiO er blant landets største lærerutdanningsinstitusjoner gjennom lektorprogrammet og praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). I likhet med resten av landets lærerutdanninger har imidlertid søkertallene falt betraktelig de siste fem årene, slik at begge studier går med tomme studieplasser. For PPU var fallet i antall søkere spesielt stort da den nasjonale forskriften innførte krav om mastergrad for opptak. Da falt antall søkere til PPU heltidsstudium fra 1827 (2018) til 689 (2019).

I Meld. St. 19 (2023–2024) *Profesjonsnære utdanninger over heile landet* foreslår Kunnskapsdepartementet å opprette toårige masterprogrammer som integrerer en ettårig PPU. UV ønsker å søke departementet om å få gjennomføre et pedagogisk forsøk med en slik masterutdanning allerede fra høsten 2024. De nødvendige komponentene for et slikt program finnes allerede i PPU og i masterspesialiseringene i lektorprogrammet. På grunn av den sviktende søkningen til lærerutdanning er det også god kapasitet på de aktuelle emnene. Det vil derfor være mulig å starte opp et mastertilbud høsten 2024.

Det er flere grunner til at det er strategisk riktig for UiO å gjennomføre et pedagogisk forsøk med toårig master med integrert PPU. Det er et viktig samfunnsoppdrag for UiO å kvalifisere lærere til skolen. UiO er også i en unik posisjon til å kunne etablere en slik master, da universitetet allerede har de emnene som trengs. Ved å være først ute med denne typen studietilbud vil UiO kunne tiltrekke seg mange søkere, noe som kan fylle tomme studieplasser og gi viktige studiepoengsmidler. UV har allerede blitt kontaktet av mange potensielle søkere som etterspør en master med integrert PPU etter at stortingsmeldingen ble lansert. Det tilsier at det kan bli god søkning til denne masteren, til tross for at det vil bli kort tid fra informasjon går

ut til søknadsfristen. UiO har dessuten et veletablert tverrfakultært samarbeid om lektorprogrammet, og det samme samarbeidet ligger til grunn for det pedagogiske forsøket med en master med integrert PPU.

Begrunnelser til søknad om dispensasjon

Som det framgår av Meld. St. 19 (2023–2024) *Profesjonsnære utdanningar over heile landet*, har søkertallene til lærerutdanningene vært synkende de siste årene, samtidig som skolen har utfordringer med å rekruttere kvalifiserte lærere. Spesielt prekær er situasjonen innenfor realfagene. Profesjonsmeldingen foreslår toårige masterstudier med integrert praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) som en strategi for å kvalifisere kandidater med bachelorgrad raskere til både mastergrad og undervisningskompetanse. Universitetet i Oslo ønsker å gjennomføre et pedagogisk forsøk med en toårig master med integrert PPU fra høsten 2024 og søker derfor om dispensasjon fra den gjeldende forskriften om nasjonal rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning, slik at det blir mulig å ta opp studenter til en slik master på grunnlag av en bachelorgrad eller tilsvarende. En slik utdanning har ikke vært tilbudt i Norge tidligere, og det er derfor viktig å gjøre et pedagogisk forsøk for å høste erfaringer før denne ordningen eventuelt gjøres permanent gjennom en forskriftsendring. I tillegg har det samfunnsmessig betydning å komme så raskt som mulig i gang med å kvalifisere flere lærere til skolen.

UiO er godt rustet til å gjennomføre et slikt pedagogisk forsøk. UiO har et forskningsbasert lærerutdanningsmiljø som over ti år har jobbet med systematisk innovasjon i og forskning om lærerutdanning, blant annet i samarbeid med UiT innenfor ProTed – senter for fremragende lærerutdanning (2012–2023). UiO har to store og veletablerte lærerutdanningsprogrammer i PPU og lektorprogrammet, som inneholder de nødvendige komponentene som kan inngå i en toårig integrert master med PPU. Det gjør det mulig å komme raskt i gang med utdanningen. Gjennom et samarbeid mellom flere av fakultetene vil UiO kunne tilby master innenfor en bredde av profesjonsrelevante fag. Den nasjonale evalueringen av lektorutdanningene løftet særlig fram det gode samarbeidet mellom de ulike enhetene ved UiO og den felles forpliktelsen for lærerutdanning, og det samme samarbeidet vil ligge til grunn for et forsøk med en master med integrert PPU. Det er også grunnlag for å anta at det vil komme tilstrekkelig antall søkere til at et pedagogisk forsøk lar seg gjennomføre. Før det ble innført krav om mastergrad for opptak til PPU i 2019, hadde de to PPU-tilbudene ved UiO til sammen over 2000 søkere årlig. Etter lanseringen av profesjonsmeldingen har også UiO fått en rekke henvendelser fra potensielle søkere som etterspør en toårig master med integrert PPU.

Faglig merverdi av forsøksordningen

Forsøksordningen vil skape større fleksibilitet i studieløpet og styrke både profesjonstilhørigheten og relevansen i masterspesialiseringen. Med dagens ordning er det ingen krav om at søkere til PPU skal ha masterfordypning i et undervisningsfag. Dermed varierer også den skolefaglige relevansen av masterutdanningen. I forsøksordningen vil masterfordypningen profesjonsrettes, noe som vil styrke kvalifiseringen for læreryrket. Studentene vil dessuten få mulighet til å fordype seg i fagdidaktikk på masternivå og skrive en fagdidaktisk masteroppgave. Dette er det få muligheter for i dagens ordning,

ettersom forskriften krever at de fullfører en mastergrad før de kan få den grunnleggende profesjonsfaglige opplæringen gjennom PPU.

Behov for fritak fra forskrift

Vi søker fritak fra § 3 (5) i forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning: *"Institusjoner som tilbyr toårig påbygging til mastergrad i undervisningsfag i skolen, kan tilby praktisk-pedagogisk utdanning integrert i masterstudiet over minst tre år. For å få utferdiget vitnemål for fullført praktisk-pedagogisk utdanning, må masterutdanningen være bestått."* Vi ønsker å ta opp studenter til en toårig - ikke treårig - master med integrert praktisk-pedagogisk utdanning, slik det er foreslått i profesjonsmeldingen.

Periode for ønsket fritak

Vi ber om fritak for perioden 2024-2027. På denne måten vil vi kunne få gjennom to kull med studenter i forsøksordningen, og i løpet av perioden er muligens forskriften endret.

Evalueringsordning

I tråd med UiOs kvalitetssystem vil masterprogrammet gå gjennom en periodisk programevaluering, som både inkluderer en egnevaluering og en ekstern evaluering. For å få et sammenligningsgrunnlag vil vi blant annet stille studentene de samme spørsmålene som ble brukt i NOKUTs spørreundersøkelse i forbindelse med den nasjonale evalueringen av PPU. Erfaringene fra det pedagogiske forsøket vil formidles til sektoren gjennom nasjonalt fagorgan for lektorutdanning 8-13 og praktisk-pedagogisk utdanning, UHR-lærerutdannings lærerutdanningskonferanse og den årlige PPU-konferansen.

Med hilsen

Rita Hvistendahl
dekan

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Line Sletten

+4722855752, line.sletten@uv.uio.no